

Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus perusopetuksessa

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Muutosmääräys 9.3.2021, voimaan 1.8.2021 alkaen toistaiseksi

OPH-557-2021

Oppivelvollisuuden laajentamisen uudistus

- ✓ 1.1.2021 voimaan
hakeutumisvelvollisuus ja
perusopetuksen ohjaus- ja
valvontavastuu
- ✓ 1.8.2021 alkaen tehostettu
henkilökohtainen oppilaanohjaus
perusopetuksessa
- ✓ 1.8.2021 laki oppivelvollisuudesta
ja laki tutkintokoulutukseen
valmentavasta koulutuksesta
- ✓ 1.8.2022 tutkintokoulutukseen
valmentava koulutus TUVA

**Tavoitteena on turvata jokaiselle
oppilaalle elämässä ja
yhteiskunnassa tarvittava osaaminen
ja sivistys, sekä edistää oppilaiden
yhdenvertaisia mahdollisuuksia
kehittää itseään tarpeidensa ja
kiinnostuksen kohteidensa
mukaisesti.**

Muutokset perusopetuksen oppilaan- ohjauksessa

Opetussuunnitelman perusteet 2014

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Muutosmääräys 9.3.2021, voimaan 1.8.2021 alkaen toistaiseksi

OPH-557-2021

Oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta vuosiluokilla 8 ja 9.

Perusopetuslaki 1216/2020 11 a §

Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 4 §, 5 § ja 10 §

OPS 2014 | 15.4.19 Oppilaanohjaus

Ohjaus, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ja tukea tarvitsevan ohjaus oppilaanohjauksessa vuosiluokilla 7-9 (uusi alaotsikko)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Muutosmääräys 9.3.2021, voimaan 1.8.2021 alkaen toistaiseksi

OPH-557-2021

Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta.

OPS 2014 | 15.4.19 Oppilaanohjaus

Ohjaus, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ja tukea tarvitsevan ohjaus oppilaanohjauksessa vuosiluokilla 7-9 (uusi alaotsikko)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Muutosmääräys 9.3.2021, voimaan 1.8.2021 alkaen toistaiseksi

OPH-557-2021

Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma.

OPS 2014 | 15.4.19 Oppilaanohjaus

Ohjaus, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ja tukea tarvitsevan ohjaus oppilaanohjauksessa vuosiluokilla 7-9 (uusi alaotsikko)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Muutosmääräys 9.3.2021, voimaan 1.8.2021 alkaen toistaiseksi

OPH-557-2021

Ohjausta eriytetään ottamalla huomioon oppilaiden henkilökohtaiset tavoitteet, kokemukset, harrastukset, kiinnostuksen kohteet, osaamisalueet sekä elämäntilanteeseen vaikuttavat tekijät.

OPS 2014 | 15.4.19 Oppilaanohjaus

Ohjaus, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ja tukea tarvitsevan ohjaus oppilaanohjauksessa vuosiluokilla 7-9 (uusi alaotsikko)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Muutosmääräys 9.3.2021, voimaan 1.8.2021 alkaen toistaiseksi

OPH-557-2021

Henkilökohtaiseen jatko-opintosuunnitelmaan kirjataan oppilaan vahvuuksia sekä tavoitteita siirtymisestä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Näitä vahvistetaan suunnitelmallisesti oppilaan yksilölliset lähtökohdat ja tarpeet huomioiden.

OPS 2014 | 15.4.19 Oppilaanohjaus

Ohjaus, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ja tukea tarvitsevan ohjaus oppilaanohjauksessa vuosiluokilla 7-9 (uusi alaotsikko)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Muutosmääräys 9.3.2021, voimaan 1.8.2021 alkaen toistaiseksi

OPH-557-2021

Keskeistä on eri toimijoiden yhteistyö erityisesti opiskeluun kuuluvien siirtymä- ja nivelvaiheiden ohjauksessa. Jatko-opintoihin liittyvä ohjaus aloitetaan riittävän varhain.

OPS 2014 | 15.4.19 Oppilaanohjaus

Ohjaus, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ja tukea tarvitsevan ohjaus oppilaanohjauksessa vuosiluokilla 7-9 (uusi alaotsikko)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Muutosmääräys 9.3.2021, voimaan 1.8.2021 alkaen toistaiseksi

OPH-557-2021

Oppilaalle ja hänen huoltajalleen tarjotaan mahdollisuuksia tutustua oppilaalle soveltuviin perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintomahdollisuuksiin.

OPS 2014 | 15.4.19 Oppilaanohjaus

Ohjaus, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ja tukea tarvitsevan ohjaus oppilaanohjauksessa vuosiluokilla 7-9 (uusi alaotsikko)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Muutosmääräys 9.3.2021, voimaan 1.8.2021 alkaen toistaiseksi

OPH-557-2021

Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan riittävästi tietoa oppimisen ja opiskelun tuen jatkumisen mahdollisuuksista perusopetuksen jälkeisissä opinnoissa sekä tarvittaessa muista tukimuodoista.

OPS 2014 | 15.4.19 Oppilaanohjaus

Ohjaus, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ja tukea tarvitsevan ohjaus oppilaanohjauksessa vuosiluokilla 7-9 (uusi alaotsikko)

Keskeisiä käsitteitä

◆ **Hakeutumisvelvollisuus**

Oppivelvollisen on hakeuduttava ennen perusopetuksen viimeisen vuosiluokan päättymistä toisen asteen koulutukseen, nivelvaiheen koulutukseen tai muuhun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvaan koulutukseen.

Hakeutumisvelvollisuus jatkuu niin pitkään kunnes oppivelvollinen saa koulutuspaikan.

Pääsääntöisesti opintoihin hakeudutaan perusopetuksen päättämivuoden keväällä eli 9. luokan keväällä yhteishaussa.

Oppivelvollinen voi hakeutua myös yhteishaun ulkopuolella oleviin oppivelvollisuuskoulutuksiin, kuten oppisopimuskoulutukseen, vieraskieliseen koulutukseen tai kansanopistojen oppivelvollisille suunnattuihin koulutuksiin.

◆ **Perusopetuksen ohjaus- ja valvontavastuu**

Perusopetuksen järjestäjän tehtävänä on ohjata ja valvoa, että oppilas täyttää hakeutumisvelvollisuutensa ennen perusopetuksen viimeisen vuosiluokan päättymistä.

Yhteishaun tulosten julkaisemisen jälkeen perusopetuksen järjestäjän tulee tarkistaa, että oppivelvollinen on saanut opiskelupaikan.

Jos oppivelvollinen on saanut opiskelupaikan, opetuksen järjestäjän tulee tarkistaa, onko opiskelija aloittanut koulutuksessa.

Jos oppivelvollinen ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, perusopetuksen järjestäjän tulee ottaa yhteyttä oppivelvolliseen ja tarjota ohjausta, jotta oppivelvollinen voi hakea opiskelupaikkaa yhteishaun jälkeisessä jatkuvassa haussa.

◆ **Perusopetuksen järjestäjän** ohjaus- ja valvontavastuu päättyy seuraavan koulutuksen järjestäjän valvontavastuun alkaessa.

◆ **Opetuksen järjestäjä** selvittää oppivelvollisen hakeutumista ja opintojen aloittamista koskevat tiedot valtakunnallisista rekistereistä (Valpas).

◆ Ne hakeutumistiedot, jotka eivät käy ilmi opiskelijavalintarekisteristä, **oppivelvollisen tulee koulutuksen järjestäjän pyynnöstä** ilmoittaa hakeutumisestaan sekä opiskelupaikan saamisesta ja vastaanottamisesta perusopetuksen järjestäjälle.

◆ **Perusopetuksen järjestäjä** voi tarvittaessa varmistaa oppivelvollisen antamat tiedot siitä oppilaitoksesta, johon oppivelvollinen on ilmoittanut hakeneensa tai hän on ilmoittanut aloittaneensa opinnot.

OIKEUS OPPIA -KEHITTÄMISOHJELMA

Perusopetuksen oppilaanohjauksen kehittäminen

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Oppilaanohjauksen alueellinen kehittämishanke 2021-2022
Jyväskylä | Muurame | Laukaa | Jämsä

Tarja Puura, hankekoordinaattori
tarja.puura@jyvaskyla.fi
p. 040 776 2012

OPO-hanke
2021-2022

JYVÄSKYLÄ

Kiitos!

KUVA: HANNA-KAISA HÄMÄLÄINEN